SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1599

av Marie Olsson (S)

Starkare folkbildning i Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra en översyn av hur vi kan stärka folkbildningen i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Varje år deltar miljontals svenskar runt om i hela Sverige i folkbildning i olika former. Människor som genom folkbildningen får möjlighet att skapa och uppleva kultur, får möjlighet till ökad kunskap, får möjlighet att växa som människor och mycket mer. I många små landsbygdskommuner, men även i större kommuner har studieförbunden stått för en stor del av kulturutbudet på orten. Folkbildningen bidrar med ett otroligt stort värde genom att få människor att utvecklas på sina villkor och över hela landet. Tilliten till samhället och till varandra ökar, demokratin stärks – en allt viktigare verksamhet i en tid då polariseringen ökar och demokratin hotas. Folkbildningen har dessutom varit en viktig del av utvecklingen på landsbygden under många år.

Kraftiga besparingar inom folkbildningen har fått omfattande konsekvenser för studieverksamheter i hela landet, och trots arbetslöshet har antalet utbildningsplatser på landets folkhögskolor minskat. Utvecklingen borde gå i motsatt riktning – fler borde få möjlighet att bilda och utbilda sig, inte minst i en tid med arbetslöshet och bristande samhällsgemenskap. I ett förändrat säkerhetsläge för Sverige med ökat behov av civilt försvar och beredskap borde folkbildningen stärkas för att kunna bidra till ökade

kunskaper och höjd beredskap hos befolkningen i hela landet. Folkbildningen borde ses som en oerhört viktig resurs i samhällsbygget och i att möta de utmaningar vi står inför.

En ny översyn av förutsättningarna för studieförbunden och folkhögskolorna bör göras med uppdraget att identifiera vilka insatser som kan genomföras för att kraftigt öka deltagandet i folkbildningen. Hur många platser kan tillföras? Hur kan det ekonomiska stödet utformas för att skapa fler mötesplatser för bildning och kultur? Hur kan den omfattande kontrollapparaten förenklas i syfte att nå en tillitsbaserad modell för fördelning av resurser till folkbildningen?

Tider av besparingar och nedmontering måste mötas med ökade ambitioner och framtidstro. Folkbildningen är och ska fortsatt vara en viktig del i att vitalisera demokratin i Sverige.

Marie Olsson (S)